

23. 11. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vládní konsolidační balíček prošel Sněmovnou. Přinášíme přehled nejdůležitějších změn

I přes nesouhlas opozice schválila vládní koalice dne 13. 10. 2023 konsolidační balíček, jehož cílem je zlepšit státní rozpočet o přibližně 150 miliard korun během příštích dvou let a snížit deficit veřejných financí z letošních 3,5 procenta HDP až na odhadovaných 1,8 procenta HDP v roce 2024 a 1,2 procenta HDP v roce 2025. Vládní novela zasahuje do více než šedesáti zákonů. Tato opatření budou muset projít schválením Senátu a prezidenta, a většina z nich by měla začít platit v nadcházejícím roce. V tomto článku vám přinášíme přehled nejdůležitějších změn, které konsolidační balíček přináší.

První podstatná změna se týká sazeb DPH. Místo dvou snížených sazeb 10 a 15 procent se nově zavádí jedna 12procentní. Sníží se tak například sazba u potravin, bydlení nebo zdravotnických výrobků. Některé výrobky a služby, které dosud spadaly do nižší, snížené sazby daně, budou nyní přesunuty do standardní sazby 21 procent. Tato změna zahrnuje položky jako řezané květiny, kadeřnické služby, točené pivo, opravy obuvi, palivové dříví či odvoz odpadu. Do kategorie s nižší sazbou se několik poslanců pokusilo prosadit také neslazené minerální vody, menstruační pomůcky či pleny, nicméně pozměňovací návrh nakonec neprošel kvůli neshodě v koalici.

Do 12procentní sazby daně budou nově zahrnuty také noviny a časopisy, naopak knihy budou od daně z přidané hodnoty osvobozeny úplně. Stejně tak tomu bude i u zájmového chovu včel, zde bude i nadále osvobození od daně z příjmů a bude zachováno pravidlo o osvobození až do 1000 korun na jedno včelstvo pro chovatele, kteří mají do 50 včelstev. V příštích dvou letech dále vzroste spotřební daň z lihu o deset procent, v dalším roce o pět procent. Tzv. tiché víno zůstane nadále bez spotřební daně, i když existovala mírná nesouhlasná debata v rámci koalice ohledně jeho zdanění. Nicméně k tomuto tématu se politici chtějí vrátit později.

Došlo také k úpravě progresu u daně z příjmů fyzických osob. V současné době existují dvě sazby daně z příjmů, konkrétně 15 % a 23 %. Vyšší sazba se uplatňuje na příjmy nad 4násobek průměrné mzdy, což činí zhruba 161.300 Kč měsíčně. Nový návrh by snížil hranici pro uplatnění vyšší sazby na 3násobek průměrné mzdy, což by odpovídalo přibližně 121.000 Kč měsíčně. Tato změna by ovlivnila i OSVČ, které by vyšší sazbu daně platily už ze zisku přesahující 36násobek průměrné mzdy a nikoli 48násobek jako v současnosti. Pro OSVČ se navýší také odvody na sociální pojištění, a to z 25 procent na 40 procent průměrné mzdy. Současně bude vyžadováno, aby osoby provozující samostatnou výdělečnou činnost platily nejméně 55 procent základu daně, což je nárůst o 5 procentních bodů oproti současné 50procentní sazbě. Zaměstnanci také zaplatí více na nemocenském pojištění. Aktuální výše činí 2,1 procenta hrubé mzdy, kterou platí zaměstnavatel. Novinkou je zavedení nemocenského pojištění i na straně zaměstnanců, a to ve výši 0,6 procenta.

V rámci daně z příjmů fyzických osob dojde ke změně pravidel týkajících se slevy na manželku či manžela, která nově bude uplatnitelná pouze pro toho z manželů, který pečuje o dítě mladší než 3 roky. Zcela zrušit by se mělo školkovné, tedy daňová sleva za umístění dítěte do předškolního zařízení, které lze uplatnit až do výše minimální mzdy, a také sleva na studenta, která činí 4.020 Kč.

U příjmů z tombol a hazardních her dojde ke snížení limitu pro osvobození příjmů z 1 milionu korun na 50.000 Kč. Dále by se měl škrtnout odpočet za členské příspěvky odborům.

Navýšení se nevyhne ani dani z příjmů právnických osob. Ta by se měla zvýšit ze stávajících 19 procent na 21 procent. Společnosti, které mají většinu transakcí v cizí měně, navíc získají od roku 2024 možnost účtovat v těchto měnách, jedná se zejména o euro, dolar nebo britskou libru.

Stejně tak došlo ke zvýšení daně z nemovitých věcí o 1,8násobek. Příjmy zůstanou obcím, avšak dojde k přerozdělení sdílených daňových příjmů mezi státním rozpočtem a obcemi tak, aby více příjmů připadlo státu. Dražší bude také dálniční známka, jejíž cena vzroste o 800 korun, a to ze současných 1.500 na 2.300 korun.

Poslední podstatná změna se týká úpravy dohody o provedení práce. Nově se stanoví dva limity pro vznik účasti na pojištění zaměstnance, který pracuje na základě dohody o provedení práce DPP (a tím i limity pro placení pojistného na sociální zabezpečení). První limit bude uplatňován v případě jednoho zaměstnavatele a činí 25 % průměrné mzdy. Druhý limit, který bude vyšší, bude určen pro situace, kdy zaměstnanec pracuje na více DPP u různých zaměstnavatelů, a tento limit činí 40 % průměrné mzdy. Pokud zaměstnanec přesáhne jeden z těchto limitů, bude povinen platit příslušné pojištění. K tomu, aby bylo možné toto opatření kontrolovat, bude vyžadována evidence všech DPP a příjmů z těchto dohod.

Závěrem lze shrnout, že konsolidační balíček představuje zásadní změnu v ekonomické sféře, jedná se o nejvyšší zvýšení daní v novodobé historii. Nyní bude nutné vyčkat na rozhodnutí Senátu a prezidenta Pavla. Hnutí ANO také nevyklučuje, že se pokusí napadnout tento balíček u Ústavního soudu České republiky.

[Purkyt & Co. advokátní kancelář](#)

náměstí 14. října 496/13
150 00 Praha 5

Tel: +420 257 223 737

E-mail: office@purkyt.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [DEAL MONITOR](#)
- [Tři dekády v advokacii a otevřený pohled na to, co profesi i justici nejvíc škodí](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)

- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)